

Kommunledningsförvaltningen
Raine Katajamäki
raine.katajamaki@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på remiss - Genomförandeplan Återbruk 2.0 Plan för 2024–2033

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna kommunlednings- och samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande daterat 2024-02-13,
2. översända yttrandet som kommunens svar på remiss "Genomförandeplan Återbruk 2.0 Plan 2024–2033",
3. paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Bakgrund

VafabMiljö:s direktion beslöt i december 2023 att skicka förslaget till "Genomförandeplan för Återbruk 2.0 – Plan för 2024–2033" till samtliga medlemskommuner på remiss. Förslaget inkom till Enköpings kommun den 18 december 2023. Kommunens synpunkter ska vara VafabMiljö tillhanda senast den 1 mars 2024. Förslaget kommer att tas upp för beslut i direktionen vid mötet den 13 mars 2024.

Koncept för Återbruk 2.0

VafabMiljö har enligt avfallsplanen tagit fram en plan för koncept och etablering av en ny typ av Återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Det nuvarande konceptet är från början av 90-talet och föråldrat. Det nya konceptet heter Återbruk 2.0 och VafabMiljö gjorde projektarbete med detta under åren 2020–2021. Resultatet presenterades i projektrapporten Återbruk 2.0. Konceptet innefattar bl.a. en vision, grundläggande principer för återbrukens framtida utformning, funktion och lokalisering samt en palett av tjänster.

Genomförandeplan för åren 2022–2030

I syfte att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom projektet förväntas ske och vilken kostnadspåverkan det innebär antog direktionen i december 2021 en genomförandeplan för Återbruk 2.0 för åren 2022–2030.

Remiss av Genomförandeplan för Återbruk 2.0 åren 2024–2033

Ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 har genomförts enligt plan. Samtidigt har VafabMiljös resurser och ekonomi påverkats av förändringar i omvärlden. I kommunerna förändras planerna för utbyggnad och exploatering och detta påverkar tillgången till platser för nya återbruk och återbrukslösningar. Under 2023 har direktionen dessutom haft ett uppdrag att öka takten inom Återbruk 2.0. Med anledning av dessa omständigheter och med hänvisning till att genomförandeplanen ska vara ett flexibelt dokument har genomförandeplanen reviderats för åren 2024–2033.

Viktiga förändringar i planen som gäller Enköping

Den viktigaste förändringen som gäller Enköping är att storleken på det planerade nya återbruket i Enköping skulle vara 30 000 m² istället för 15 000 m² som det ursprungligen var tänkt. VafabMiljö har senarelagt planen på att bygga det nya återbruket i Enköping från år 2027 till år 2028. VafabMiljö har ett nära samarbete med kommunen vad gäller lokaliseringsutredningar.

En större generell förändring är att VafabMiljö inte planerar att ha s.k. Återbruksparker (större anläggningar om 2–3 ha med tjänster som återbruksbutik, café, utställningslokal med mera) i paletten av tjänster som ingår i Återbruk 2.0.

Den totala investeringsutgiften för Återbruk 2.0 har ökat från 257 mnkr i den gamla planen till 456 mnkr eller 363 mnkr, beroende på vilket alternativ väljs i de frågorna som finns i den nya planen.

Ekonomiska konsekvenser

Den totala investeringsutgiften för Återbruk 2.0 har ökat från 257 mnkr i den gamla planen till 456 mnkr alternativt 363 mnkr. Enligt förslaget finansieras investerings- samt driftkostnader av taxekollektivet genom avfallstaxan samt genom intäkter från företagskunder som använder återbruken. I avfallstaxan ingår kapitalkostnader som avser avskrivningar och räntor från eventuella lån. VafabMiljö bedömer att båda alternativen har en kostnadsmässig täckning i den redan beslutade årliga taxahöjningen om 2 %.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen kan uppstå i det fall anläggningen placeras på kommunal mark genom att kommunen säljer eller upplåter mark till VafabMiljö. En försäljning medför en positiv engångseffekt på kommunens resultat och en upplåtelse medför ett årligt tillskott till kommunens resultat.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

EU:s medlemsstater ska senast år 2025 se till att 55 procent av det kommunala avfallet förbereds för återanvändning eller materialåtervinns. År 2035 är målnivån 65 procent. I Sverige uppgick år 2021 materialåtervinningen och förberedelsen för återanvändning av kommunalt avfall till 40 procent.

Projektet Återbruk 2.0 och det tillhörande genomförandeplanen är för VafabMiljö:s medlemskommunernas del av grundläggande betydelse i arbetet med att skapa beteendeförändringar som ska för medlemskommunernas del bidra till att Sverige kan nå EU:s krav på ökad materialåtervinning och -återanvändning.

Ärendets beredning

Förslag på remissvar har tagits fram i ett samarbete mellan kommunlednings- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Ärendet föreslås skickas till kännedom till tekniska nämnden samt miljö- och byggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunlednings- och samhällsbyggnadsförvaltningen, 2024-02-13

Yttrande, kommunlednings- och samhällsbyggnadsförvaltningen, 2024-02-13
Protokollsutdrag, direktionen för VafabMiljö, 2023-12-01, VMKF § 680, version 2024-01-17

Förslag, Genomförandeplan Återbruk 2.0 – Plan för 2024–2033, VafabMiljö, remissversion 2023-12-08

Följebrev, Remiss av Genomförandeplan Återbruk 2.0 – Plan för 2024–2033, VafabMiljö, daterat 2023-12-15

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Åsa Olsson
Kansli- och utredningschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

VafabMiljö Kommunalförbund
Tekniska nämnden
Miljö- och byggnadsnämnden